

man
na

Duurzaamheidsverslag 2023

Inhoud

01 Over Manna

02 Van duurzame initiatieven naar een duurzame strategie

03 Onze 3 M's & 9 ambities i.k.v. Duurzaamheid

3.1 Manna Mensen

1. Veilige werkplek
2. Gezonde werkplek
3. Aantrekkelijke werkplek

3.2 Manna in de Markt

1. Duurzame eindproducten
2. Duurzame grondstoffen en verpakkingen
3. Duurzame alternatieven voor transport

3.3 Manna Milieu

1. Energieverbruik beperken
2. Watervervuiling beperken
3. Afval beperken

1. Over Manna

Sinds onze oprichting in 1935, produceren we **smaakvolle koude en warme sauzen** voor iedereen. Ons **gemotiveerde team** streeft er elke dag naar om het verschil te maken. Hierbij garanderen we als **no-nonsense familiebedrijf** steeds een **snelle service** met de nodige **flexibiliteit**.

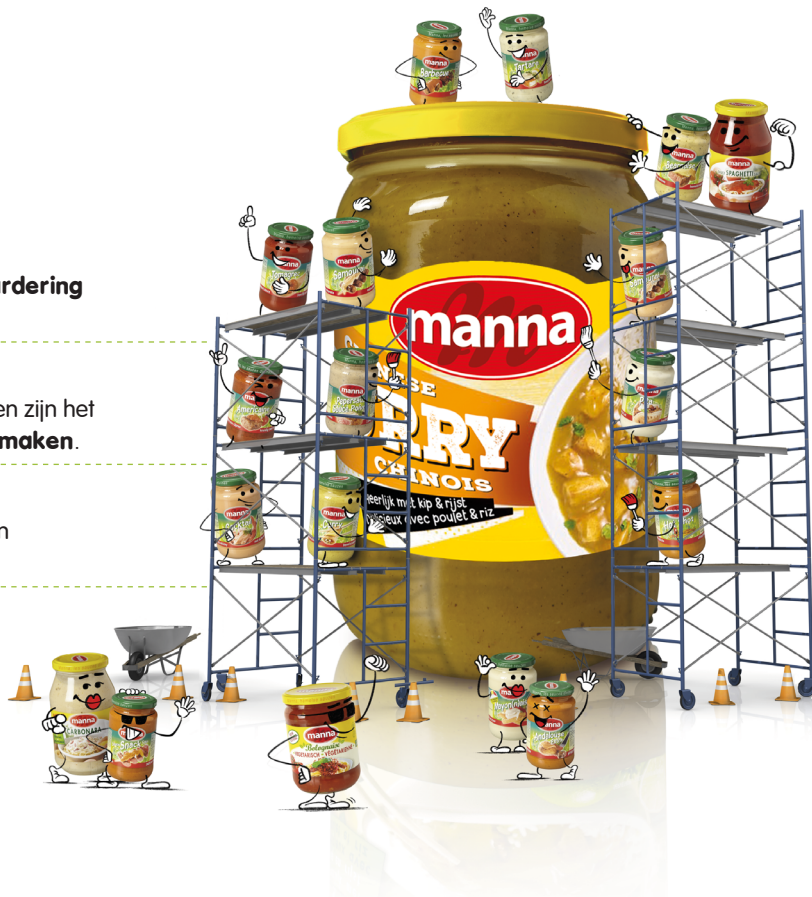

1.1 Onze missie

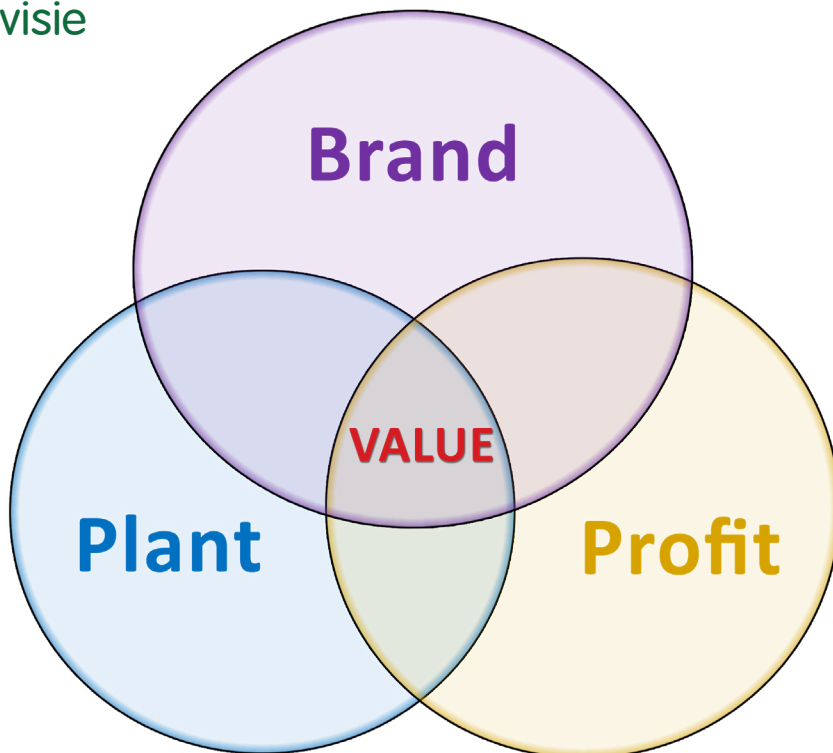
Bij Manna hebben we **oprechte waardering** en **respect** voor alle **stakeholders**.

Zo zijn onze **klanten** onze **partners** en zijn het onze **medewerkers** die het **verschil maken**.

We streven naar **structurele groei** en **rentabiliteit** op de lange termijn.

1.2 Onze visie

1.3 Onze waarden

Bij Manna streven we naar groei op een duurzame manier, zowel in België als internationaal. **Zes kernwaarden** vormen de basis van het bedrijf. Met een team dat deze dagelijks omarmt, maken wij het verschil.

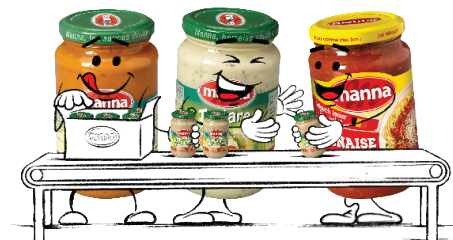
Klantgerichtheid

Bij Manna is de klant koning. We luisteren altijd eerst naar de behoeften en wensen van onze klanten. Ons team is gemotiveerd om van onze klanten partners te maken.

Kwaliteit

Kwaliteit is onze standaard, zowel binnen ons team als in onze producten. We garanderen onder andere kwalitatieve communicatie intern en extern.

Efficiëntie

We streven naar efficiëntie in elk departement door de juiste mensen op de juiste plaats te zetten. Zo gebruiken we onze middelen optimaal en houden we de kosten laag.

Ondernemingszin

We moedigen onze medewerkers aan om initiatief te tonen, ideeën te lanceren en deze om te zetten in concrete acties. Fouten maken hoort erbij, zolang we er waardevolle lessen uit trekken. Daarnaast rekenen we erop dat iedereen zijn of haar verantwoordelijkheid neemt.

Fun

Bij Manna heerst een warme, informele sfeer waar medewerkers geen nummers zijn, maar waardevolle individuen. We zetten actief in op het bevorderen van teamspirit en streven naar een gezonde balans tussen werk en privé. We geloven dat mensen die met plezier werken, ook beter presteren!

Openheid

Bij Manna dragen we allemaal bij aan een open en transparante bedrijfscultuur, waar kritische en constructieve feedback wordt aangemoedigd. We communiceren steeds op een directe manier met de juiste collega.

1.4 Historiek

1935

Waar het allemaal begon

Henri Van den Broeck, de stichter van Producten Manna, kreeg in 1935 het lumineuze idee om in zuur ingelegde haring te verkopen. Hij maakte deze met de hand schoon en verkocht van deur tot deur. Dit allemaal met paard en kar!

1950

Uitbreiding assortiment

Na de Tweede Wereldoorlog openden meer en meer frituren hun deuren. Dit zagen we als dé perfecte kans om onze Manna mayonaise op de markt te brengen. De voorloper van een uitgebreid gamma van meer dan 100 #zotlekkere sauzen

Jaren '80

Lancering Manna Bolognese

In de jaren '80 ontwikkelde Johnny Van den Broeck, de kleinzoon van oprichter Henri, de iconische Manna Bolognese. Al generaties lang wordt er genoten van deze saus op maat van de Belgische smaakpapillen.

2006

Meer ruimte

In 2006 werd er in Wijnegem een groot magazijn aangebouwd. Vanuit hier verspreiden we onze #zotlekkere saus over de hele wereld!

2004

Overname

In 2004 nam Sylvie Van den Broeck, de achterkleindochter van Henri Van den Broeck, het roer over. Manna is dus nog steeds 100% een familiebedrijf.

1999

Grote verhuis

Omdat de site in Schoten te klein werd, verhuisden we in 1999 onze administratieve kantoren naar het nieuwe gebouw in Wijnegem.

2018

Nog meer ruimte

Door de enorme groei, was er opnieuw nood aan extra ruimte. Daarom werd er in 2018 een groot magazijn aangekocht, vlak naast de huidige fabriek aan het Albertkanaal. De toekomst van Manna in Schoten en Wijnegem is dus verzekerd!

2024

Nieuwe site

We hebben ambitieuze bouwplannen. We voegen binnen enkele jaren onze twee locaties in Wijnegem en Schoten samen. Hierdoor is er geen dagelijks transport meer nodig tussen de sites, wat zorgt voor sneller en efficiënter werk.

1.5 Manna vandaag

ruim
€ 63
miljoen
omzet

140
medewerkers

Klanten in
verschillende **kanalen**

25%
Retail

60%
Export

15%
Food Service

2 sites

Wijnegem

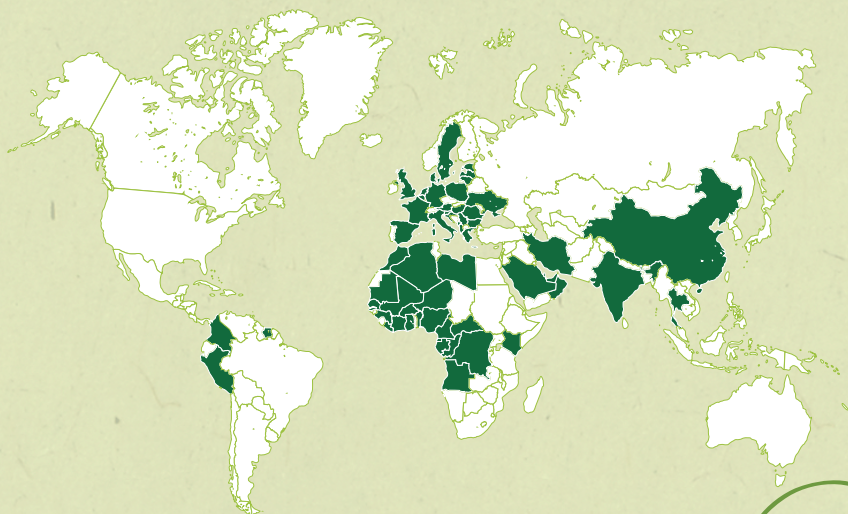

Schoten

Financieel gezond
en groeiend
familiebedrijf

Export naar ruim 60 verschillende landen

2. Van duurzame initiatieven naar een duurzame strategie

Manna streeft naar duurzame groei, zowel nationaal als internationaal. We willen maximale **waarde creëren** voor al onze **stakeholders**, terwijl we **verspilling van grondstoffen, energie en talent tot een minimum beperken**.

We nemen onze **verantwoordelijkheid** serieus. Onze medewerkers staan altijd op de eerste plaats en tegelijkertijd bouwen we duurzame partnerschappen op met onze klanten. We focussen op langdurige samenwerkingen met onze leveranciers en zetten ons actief in voor het welzijn van de lokale gemeenschap.

2.1 Duurzame initiatieven

We namen al verschillende duurzame initiatieven:

1. Woon-werkverkeer

We zoeken gericht naar medewerkers die binnen een straal van 10km of minder wonen. Dichter bij huis werken, zorgt voor een betere werk-privébalans.

2. Minder verspilling

Als onze sauzen hun houdbaarheidsdatum naderen en niet meer verkocht kunnen worden, doneren we deze aan o.a. Moeders voor Moeders.

3. Lokaal aankopen

Waar mogelijk werken we met lokale kwaliteitsproducten. We doen dit om lokale bedrijven te ondersteunen, maar ook om het transport van ingrediënten te beperken. We bouwen o.a. aan duurzame en langdurige relaties met onze leveranciers.

4. Maatschappij

We dragen een steentje bij aan de maatschappij door, indien mogelijk, samen te werken met lokale maatwerkbedrijven. Voor handelingen die we niet in onze productie kunnen uitvoeren, doen we beroep op maatwerkbedrijven in Antwerpen.

5. Sponsoring

Al sinds 2014 schenkt Manna jaarlijks een bedrag aan de Cliniclowns, een organisatie die zieke kinderen en mensen met een beperking of dementie helpt om even ergens anders aan te denken. Daar bovenop sponsoren we jaarlijks verschillende jeugd- en studentenverenigingen met onze zot lekkere sauzen.

6. Welzijn op het werk

Het welzijn van onze medewerkers is prioritair. We creëren een omgeving waarin medewerkers de ruimte krijgen om te groeien en zich te ontwikkelen. Daarnaast organiseren we regelmatig evenementen om de teamspirit en de verbinding met het bedrijf te versterken.

7. Milieu

We proberen onze impact op het milieu te beperken en hebben hier de afgelopen jaren in geïnvesteerd. In 2011 werden er zonnepanelen geïnstalleerd op het dak van de kantoren en het magazijn in Wijnegem. We reduceren watervervuiling door vervuild water eerst zelf te reinigen voordat het naar de Antwerpse waterzuivering gaat. In 2019 vervingen we de verlichting in ons magazijn door energiezuinige ledlampen en sinds eind 2022 hebben we ons stookolieverbruik met 10% verlaagd door verbeteringen aan onze installaties.

2.2 Duurzame strategie

We zijn al enige tijd bezig met duurzaam ondernemen. Een van de eerste stappen die we zetten, was het **definiëren van prioritaire acties rond duurzaamheid**. We bepaalden 30 acties in samenwerking met EY Climate Change & Sustainability op basis van de **Sustatool***.

Product service excellence	Aanbod	Materiaal	Verpakking	Consument	Supply chain & aankoop
	1	2	3	4	5
Operational excellence	Lean	Energie	Water & omgeving	Transport	Milieu-impact
	6	7	8	9	10
Organizational excellence	Ethiek	Medewerkers	Veiligheid & gezondheid	Communicatie	Stakeholders
	11	12	13	14	15

* de Sustatool is een duurzaamheidsmanagementmethode die duurzaamheid op het niveau van producten en diensten, processen en organisatie zichtbaar maakt. Op deze drie niveaus worden er telkens vijf duurzaamheids- en optimalisatiethema's geïdentificeerd. Op basis van deze 15 thema's werden de 30 prioritaire acties bepaald.

We voerden ondertussen al 15 van de 30 acties volledig uit. Om onze duurzaamheidsdoelstellingen te bereiken dienen de overige acties, zoals bijvoorbeeld onze CO2-uitstoot reduceren, voortdurend geëvalueerd en verder geoptimaliseerd te worden. Lees hierover meer in deel 3.

Hieronder vind je een aantal voorbeelden van acties die we al realiseerden.

We stelden een materialiteitsmatrix op om te bepalen welke duurzaamheidsdoelstellingen het belangrijkst zijn voor zowel onze stakeholders als voor Manna. Op basis van deze matrix selecteerden **we zeven prioritaire SDG's*** waar we ons de komende jaren op focussen.

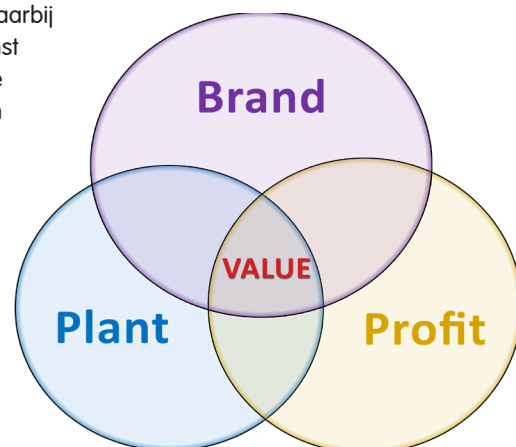

*SDG's of Sustainable Development Goals zijn ontwikkeld door de Verenigde Naties. Deze doelstellingen lopen t.e.m. 2030 en moeten onder meer armoede uit de wereld helpen, ongelijkheid bestrijden en de klimaatverandering aanpakken.

Nieuwe Vaart 2030 Visie

Onze nieuwe visie rust op 3 pijlers: **profit, plant en brand**, waarbij **duurzaamheid** in elke pijler aanwezig is. We streven naar winst op lange termijn op een duurzame manier. We evalueren onze productieprocessen en integreren milieuvriendelijke methoden om onze ecologische voetafdruk te minimaliseren.

In 2020 introduceerden we de **drie duurzame M's**, die de kern vormen van de duurzaamheidsstrategie bij Manna. Deze M's vertegenwoordigen de **drie belangrijkste thema's**, gebaseerd op de Sustatool en onze prioritaire SDG's, en zijn afgestemd op zowel de belangen van onze stakeholders als die van Manna.

Onze drie duurzame **m**'s werden onderverdeeld in **negen subthema's**. Per subthema bepaalden we één **ambitieuze doelstelling voor 2025 en 2030**. Om deze doelen te bereiken, ondernemen wij de komende jaren nog tal van duurzaamheidsacties. In deel 3 worden onze negen ambities verder toegelicht.

Manna Mensen

We streven ernaar om een **veilige, gezonde en aantrekkelijke werkplek** te creëren voor onze medewerkers.

Manna in de Markt

We streven ernaar om zoveel mogelijk **duurzame producten met duurzame grondstoffen & verpakkingen** te produceren en we gaan op zoek naar **duurzame alternatieven voor transport**.

Manna Milieu

We streven ernaar om ons **energie - en waterverbruik, watervervuiling en afval** zoveel mogelijk te beperken.

3. De 3 duurzame M's

3.1 Manna Mensen

We streven ernaar om een **veilige, gezonde en aantrekkelijke werkplek** te creëren voor onze medewerkers.

1. Veilige werkplek

We streven naar een **algemene veiligheidscultuur**, waarin veiligheidsincidenten zoveel mogelijk worden beperkt.

Ambitie

Status 2020

frequentiegraad
ongevallen

Status 2023

frequentiegraad
ongevallen

Ambitie 2025

maximale frequentiegraad
ongevallen

Ambitie 2030

maximale frequentiegraad
ongevallen

We ondernamen verschillende acties rondom **veiligheid en ergonomie**:

- In de productie en magazijnen zijn markeringen aangebracht, zodat medewerkers en bezoekers zich veilig kunnen verplaatsen binnen de afgetekende zones.
- Duidelijke veiligheidsinstructies, opleidingen rondom veiligheid en controles op fluohesjes en PBM (persoonlijke beschermingsmiddelen) dragen bij aan veiligheidscultuur waar we naar streven.
- Om manueel tillen te beperken installeerden we trappen, platforms en liften.
- Met de nieuwe pompen die we kochten, voeren we sommige grondstoffen automatisch aan.
- Eindproducten moeten niet langer manueel gestapeld worden met onze stapelrobot.
- Heftruck verplaatsingen worden beperkt door onze nieuwe geautomatiseerde rekken in het magazijn in Wijnegem.

Om onze doelen te realiseren, moet de **veiligheidscultuur** verder worden geïmplementeerd en **geoptimaliseerd**. Manna moedigt productiemedewerkers aan om actief preventieve **veiligheidsmeldingen** te registreren. Deze meldingen zijn de basis **gerichte acties** die we voeren. Om de voortgang van de veiligheidsmeldingen en bijbehorende acties te bewaken, organiseren we **maandelijkse werkpostmeetings**.

← Stapelrobot

2. Gezonde werkplek

We zetten ons in om de **gezondheid** van onze **medewerkers te bevorderen** en het ziekteverzuim zo laag mogelijk te houden.

Ambitie

Status 2020

Ziekteverzuim
4%

Status 2023

Ziekteverzuim
5,24%

Ambitie 2025

Ziekteverzuim
beperken tot **3,5%**

Ambitie 2030

Ziekteverzuim
beperken tot **3%**

De **gezondheid** van onze medewerkers **boosten** wij op verschillende manieren:

- Tweewekelijks voorzien we een fruitmand waar alle medewerkers gebruik van kunnen maken.
- De 50-plussers kunnen jaarlijks een gratis medisch onderzoek doen en we voorzien jaarlijks gratis griepvaccins voor alle medewerkers.
- We sponsoren deelnames aan diverse sportevenementen zoals de Spartacus Run, de Antwerp (Half) Night Marathon, de Ten Miles etc. en organiseren tweejaarlijks een sportieve teambuilding.
- We organiseren elke zomer een sportavond waar alle medewerkers samen sporten, afgesloten met een zot lekkere bbq.
- Manna biedt medewerkers de mogelijkheid om een (elektrische) fiets te leasen aan tegen een voordelig tarief.
- Onze medewerkers kunnen wieleroeffits aankopen tegen een voordelige prijs. We organiseren regelmatig een "Manna Ride", waaraan de medewerkers kunnen deelnemen (uiteraard in Manna wieleroeffit en mét helm)
- Op de fiets-naar-het-werk dag worden de werknemers die met de fiets komen beloond met een lekker ontbijtje.

Om onze ambities te bereiken, lanceerden we een HR-visie 'Develop a **sustainable** community through **commitment** and **leadership**'. Om ziekteverzuim te beperken stellen we onze meldingsprocedure bij afwezigheden op peil, zijn preventie-adviseurs vaker aanwezig en sturen we jaarlijks een welzijnsenquête uit.

Onze jaarlijkse sport BBQ!

3. Aantrekkelijke werkplek

We richten ons op het creëren van een **prettige, motiverende werkomgeving** om het personeelsverloop zoveel mogelijk te minimaliseren.

Ambitie

Status 2020

Personeelsverloop
14%

Status 2023

Personeelsverloop
14%

Ambitie 2025

Personeelsverloop
beperken tot **12%**

Ambitie 2030

Personeelsverloop
beperken tot **10%**

We zetten ons dagelijks in om een **aangename(re) werkomgeving** te creëren.

- Door de implementatie van SAP kunnen verschillende afdelingen sneller en efficiënter met elkaar samenwerken, wat aangenamer is voor onze medewerkers.
- We zetten in op zo veel mogelijk diversiteit op de werkvloer. Daarnaast werken we samen met verschillende lokale maatwerkbedrijven.
- Onlangs hebben we de kleedkamers van onze productiemedewerkers vernieuwd om meer ruimte te creëren. Daarnaast is de refter in Wijnegem omgebouwd tot een gezellige lunchruimte en bar, waar collega's na werktijd kunnen samenkomen en bijpraten.
- We organiseren diverse after work activiteiten en infosessies waarop belangrijke (bedrijf gerelateerde) ontwikkelingen aan alle medewerkers worden gecommuniceerd. Op die manier creëren we een open en transparante bedrijfscultuur.
- Er werden tv-schermen in de productie geïnstalleerd waar belangrijke mededelingen worden weergegeven.
- Onze CEO ondertekende "Sign for my Future", waarmee we toekomstige regeringen oproepen om een sterk klimaatbeleid te voeren.
- We voerden de laatste jaren enkele hervormingen door zodat de juiste mensen op de juiste plaats terecht kwamen. Op die manier vormt het Manna-team een mooie puzzel waarbij elk stukje even belangrijk is.
- Manna gaat een ambitieus bouwproject tegemoet: de 2 sites in Wijnegem en Schoten worden samengevoegd. Dit gaat niet alleen leiden tot een nauwere samenwerking tussen de 2 sites, maar de moderne look van de nieuwe gebouwen gaat ongetwijfeld leiden tot een mooiere en nog fijnere werkomgeving!

Om onze ambities te bereiken, lanceerden we onze nieuwe **HR-visie**, waarin verschillende acties opgenomen zijn om het personeelsverloop te beperken, zoals een train-the-trainer traject om opleidingen efficiënter te laten verlopen en een nieuwe loopbaanmatrix met meer carrière- en financieel perspectief, gebaseerd op expertise en polyvalentie.

**Personeelsfeesten
in thema!**

3.2 *M*anna in de Markt

We streven ernaar om zoveel mogelijk **duurzame producten** met **duurzame grondstoffen & verpakkingen** te produceren en we gaan op zoek naar **duurzame alternatieven voor transport**.

3
GOEDE
GEZONDHEID
EN WELZIJN

1. Duurzame eindproducten

We zetten ons in om zoveel mogelijk **duurzame, innovatieve, diverse en gezonde Manna sauzen** op de markt te brengen, met zo weinig mogelijk additieven.

Ambitie

Status 2020

Duurzame artikels*

Status 2023

Duurzame artikels

Ambitie 2025

meer duurzame artikels

Ambitie 2030

meer duurzame artikels

* t.o.v. het totaal aantal artikels die onder het Manna-merk worden verkocht.

Cannelloni met Manna Vegetarische Bolognaise

We definiëren **duurzame artikels** als:

- Producten voor alle culturen
- Innovatieve producten
- Gezonde(re) producten (met minder vet, suiker zout, ect.)
- Duurzame producten waarin ingrediënten met een grote ecologische impact worden vervangen en/of beperkt
- Producten met minder additieven

Ons huidige productassortiment bestaat uit **verschillende duurzame artikels**:

Producten voor alle culturen, zoals ons **Mahall assortiment** dat bestaat uit Halal gecertificeerde sauzen in diverse verpakkingen.

Innovatieve producten zoals onze **Manna Bolognese Chef**. Een 'luxe' versie van onze allombekende bolognesesaus die te verkrijgen is in afsluitbare pouches.

Gezonde(re) producten die minder vet bevatten zoals de **Manna Mayonaise met 70% olie** i.p.v. 80%.

Producten met minder additieven zoals de **Manna Groentesaus**.

Duurzame producten waarin ingrediënten met een grote ecologische impact worden vervangen, zoals de **Manna Vegetarische Bolognese** en de **Malina Vegan Mayo**.

Om onze ambities te bereiken, streven we ernaar om de komende jaren zoveel mogelijk **duurzame artikels** te lanceren en/of om **bestaande artikels te verduurzamen**. Zo werd het recept van de Manna Chinese Curry recent aangepast naar een **100% plantaardig recept** en bekijken we momenteel hoe bepaalde **E-nummers vervangen** kunnen worden door een duurzaam alternatief.

2. Duurzame grondstoffen en verpakkingen

We streven ernaar zoveel mogelijk **duurzame grondstoffen en verpakkingen** in te kopen. Zowel nieuwe als bestaande leveranciers moeten hierbij voldoen aan onze **10 duurzame geboden**.

Ambitie

Status 2020

50%*

van de leveranciers
voldoet aan minstens
5 van de 10 duurzame
geboden

Status 2023

76%*

van de leveranciers
voldoet aan minstens
5 van de 10 duurzame
geboden

Ambitie 2025

80%*

van de leveranciers
voldoet aan minstens
5 van de 10 duurzame
geboden

Ambitie 2030

Alle*

leveranciers voldoen
aan minstens
5 van de 10 duurzame
geboden

* dit percentage wordt berekend o.b.v. de aankoopwaarde die de leverancier vertegenwoordigt t.o.v. de totale aankoopwaarde.

De afgelopen jaren hebben we verschillende initiatieven genomen om zoveel mogelijk duurzame en veilige grondstoffen en verpakkingen aan te kopen. We hanteren **strengere toegangscontroles** voor bepaalde grondstoffen en zorgen ervoor dat zowel grondstoffen als verpakkingen altijd **traceerbaar** zijn. Bovendien beschikken we over een **IFS-certificaat** (Higher Level) en voeren we uitgebreide **risicoanalyses** uit om de **voedselveiligheid** te waarborgen in het kader van *food defense* en het voorkomen van *food fraud*. Ten slotte bepaalden we **10 prioritaire duurzaamheidscriteria** waaraan zowel bestaande als nieuwe leveranciers moeten voldoen. Om onze ambities te bereiken, volgen we jaarlijks op in welke mate de leveranciers voldoen aan deze criteria.

1. Geen kinderarbeid
2. Zoveel mogelijk gebruik maken van duurzame verpakkingen
3. Zoveel mogelijk gebruik maken van groene stroom
4. Streven naar een reductie van CO2
5. Streven naar een reductie van het waterverbruik
6. Streven naar een reductie van productie-afval
7. Zoveel mogelijk inzetten op duurzaam transport
8. Het welzijn van de medewerkers is een prioriteit
9. Zorgen voor een veilige/gezonde werkomgeving
10. Grondstoffen zoveel mogelijk lokaal aankopen

Recent hebben we samen met Fostplus, Valipac en de Universiteit van Hasselt een **verpakkingsdiagnose** uitgevoerd. Op basis van de resultaten zijn diverse **acties** gedefinieerd om onze **verpakkingen verder te verduurzamen**, die we de komende jaren zullen uitwerken en implementeren. Momenteel streven we ernaar om zoveel mogelijk **recycleerbare verpakkingen** te gebruiken en plastic (verpakkingen) te minimaliseren.

Enkele gekende Manna verpakkingen

3. Duurzame alternatieven voor transport

We beperken het **aantal kilometers** en zoeken naar **duurzame alternatieven** voor transport.

Ambitie

Status 2020

7,5%

FCL's verscheept via de binnenvaart

Status 2023

0%

van de FCL's wordt via de binnenvaart verscheept

Ambitie 2025

15%

van de FCL's wordt via de binnenvaart verscheept

Ambitie 2030

30%

van de FCL's wordt via de binnenvaart verscheept

Enkele acties om het aantal **afgelegde kilometers** te beperken:

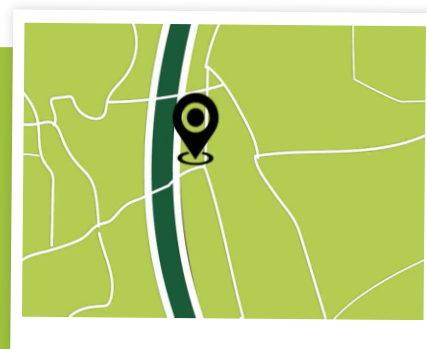
- We kopen zo lokaal mogelijk aan. +/- 70% van de grondstoffen en verpakkingen kopen we aan in België en in onze buurlanden Nederland, Duitsland en Frankrijk.
- We investeerden in een extra magazijn naast de productie, waardoor de (interne) transportbewegingen worden geminimaliseerd. Er is geen nood meer aan externe stockage en intern transport tussen Wijnegem en Schoten, voor aanlevering van grondstoffen en verpakkingen, blijft beperkt.
- We werken nu met een afvalverwerker dichterbij, waardoor er minder ver gereden wordt.

Enkele **duurzame alternatieven voor transport**:

- 20% van de grondstoffen en verpakkingen wordt per trein aangeleverd.
- Onze transporteur schakelde zijn volledige wagenpark recent over naar 6EURO norm.
- We stellen poolfietsen ter beschikking aan onze werknemers, zodat ze zich op een duurzame manier kunnen verplaatsen tussen de vestigingen in Wijnegem en Schoten.
- We bieden onze medewerkers de optie om een (elektrische) fiets te leasen, met als doel het woon-werkverkeer te verduurzamen en files te vermijden.

Nieuws!

Manna heeft **grote bouwplannen!** Onze **twee locaties** worden op korte termijn **samengevoegd tot één site**. Deze strategische beslissing brengt diverse voordelen met zich mee, zoals efficiëntie en kostenbesparing. Doordat alle activiteiten onder één dak gaan plaatsvinden, is er geen constant transport meer nodig tussen de twee vestigingen. Dit elimineert niet alleen de logistieke complicaties en de bijbehorende kosten, maar vermindert ook de ecologische voetafdruk door minder transport. Medewerkers kunnen nu directer en effectiever samenwerken, wat de communicatie en productiviteit ten goede komt.

3.3 *M*anna Milieu

We streven ernaar om ons **energie - en waterverbruik, watervervuiling en afval** zoveel mogelijk **te beperken**.

1. Energieverbruik beperken

Ons doel is om **onze uitstoot** (in CO2 equivalenten) **ten opzichte van het geproduceerde volume** zoveel mogelijk te beperken.

Ambitie

Status 2020

Scope 1 & 2 emissies =
0,074 ton CO2 (in
equivalenten) per ton saus

Status 2023

Scope 1 & 2 emissies
+5,41% CO2 (in
equivalenten) per ton saus

Ambitie 2025

Scope 1 & 2 emissies
beperken met **10%**
t.o.v. 2020

Ambitie 2030

Scope 1 & 2 emissies
beperken met **30%**
t.o.v. 2020

We namen verschillende initiatieven om onze **CO2-uitstoot te verminderen**:

- Op het magazijn en de kantoren in Wijnegem werden zonnepanelen geïnstalleerd.
- De verwarming in het magazijn in Wijnegem wordt vanaf een bepaalde temperatuur uitgeschakeld.
- We streven naar *lean manufacturing*, waarbij we de productie zo efficiënt mogelijk organiseren waardoor energieverstopping tot een minimum wordt beperkt.
- Einde 2022 hebben we een project uitgevoerd om warmte langer te kunnen gebruiken. Dit heeft volgens

ons nog niet voldoende effect op een verlaging van onze uitstoot. We zijn volop bezig met hier oplossingen voor te zoeken.

- Afgelopen jaar hebben we ongeveer evenveel energie verbruikt, dan in 2020. Het volume geproduceerde saus in 2020 was net wat hoger, waardoor onze emissies hoger nu uitvallen. We onderzoeken momenteel hoe we het gebruik van stookolie verder kunnen reduceren de komende jaren, dit beïnvloedt onze uitstoot behoorlijk.

Om onze ambities te bereiken, zullen we de komende jaren nog belangrijke stappen zetten. Zo nemen we deel aan het VIL-project "Logigrid", dat zich richt op het **efficiënt en duurzaam organiseren van de productie, opslag en verdeling van energie binnen de bedrijvencluster in Deurne**.

Onlangs hebben we in samenwerking met EFES een **energiescan** uitgevoerd, waarin verschillende **energie-efficiënte maatregelen** werden vastgesteld. Deze zullen we de komende jaren verder uitwerken.

Daarnaast hebben we een extra pand aangekocht naast onze vestiging in Schoten. Het plan is om de **productie** volledig te **herstructureren** met gebruik van deze extra ruimte, waarbij we zoveel mogelijk kiezen voor **duurzame energievoorzieningen**. We onderzoeken ook de mogelijkheden om **bestaande energiestromen te hergebruiken**.

Zonnepanelen op ons magazijn in Wijnegem

2. Waterverbruik beperken

We willen **watervervuiling** tegengaan en trachten om jaarlijks meer water te zuiveren. Daarnaast proberen we het **waterverbruik te beperken** tot een minimum.

Ambitie

Status 2020

20.237 m³
water gezuiverd

Status 2023

+25,85 %
water gezuiverd

Ambitie 2025

+4%
meer water
gezuiverd t.o.v. 2023

Ambitie 2030

+27%
meer water
gezuiverd t.o.v. 2023

Om o.a. watervervuiling tot een minimum te beperken, hebben we een eigen **waterzuiveringssysteem**. Hierin zuiveren we het vervuilde water voordat het in de Antwerpse waterzuivering terechtkomt. Daarnaast hebben we al verschillende maatregelen genomen om het **waterverbruik** tijdens het reinigen **te verminderen**:

- Zoveel mogelijk droog kuisen
- Optimalisatie van het CIP-systeem (Cleaning in Place), waarbij machineonderdelen automatisch gereinigd worden zonder dat ze volledig gedemonteerd, verplaatst of uit elkaar gehaald moeten worden. Door de hoeveelheid en de duur van de spoelingen te optimaliseren, kunnen we aanzienlijk water besparen.
- Sensibilisering van de productiemedewerkers om het waterverbruik zoveel mogelijk te beperken.
- We streven naar *lean manufacturing*, waarbij we de

productie zo efficiënt mogelijk organiseren waardoor waterspilling tot een minimum wordt beperkt.

- We investeerden in een nieuwe machine die op grotere schaal veel sneller saus kan produceren. Deze machine moet regelmatig schoongemaakt worden waardoor ons waterverbruik is gestegen. Het schoonmaken van deze machine is van cruciaal belang voor de hygiëne in onze productie, iets wat we natuurlijk hoog in het vaandel dragen.

Er dienen nog een groot aantal acties uitgevoerd te worden om onze ambities te bereiken. Zo onderzoeken we of er een **interne waterzuivering** geïmplementeerd kan worden, zodat water op een circulaire manier gereinigd en hergebruikt kan worden. Gezien onze **strengere hygiënestandaarden** vereist dit een grondige evaluatie van de haalbaarheid en veiligheid van waterhergebruik om aan zowel onze duurzaamheids- als kwaliteitsnormen te voldoen.

Daarnaast proberen we zoveel mogelijk producten af te vullen met **direct feed**. Door deze directe aanvoer naar de afvulmachine, moeten er minder sauscontainers gereinigd worden.

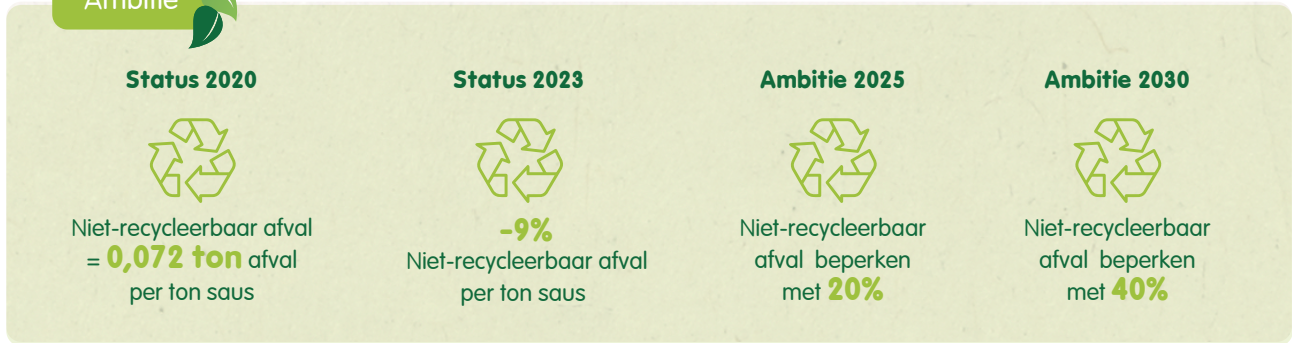
Directe aanvoerlijnen
naar de afvulmachine

3. Afval beperken

We willen het **niet-recycleerbare afval** ten opzichte van het produceerde volume zoveel mogelijk **beperken**.

Ambitie

Enkele stappen die we namen om **afval te beperken**:

- Het 5S-systeem werd geïmplementeerd, waarmee we een opgeruimde, goed georganiseerde en overzichtelijke werkplaats nastreven. Verschillende soorten afval worden onder andere gesorteerd in de hiervoor voorziene afvalcontainers.
- Alle medewerkers worden gesensibiliseerd om zoveel mogelijk te sorteren, zowel in productie als in de kantoren.
- We voldoen aan de bepalingen die werden opgenomen in Het Vlaams Regulelement betreffende het duurzaam beheer van materiaalginglopen en afvalbeheer (VLAREMA) m.b.t.
 - het apart inzamelen van de verschillende afvalstromen.
 - Eindproducten die we, door een beperkte houdbaarheid, niet meer kunnen verkopen, worden geschonken aan Moeders voor Moeders.
 - De producten die niet (meer) geschonken kunnen worden aan Moeders voor Moeders, worden gerecycleerd via Kwaliflex die hier onder andere biogas van maakt.
 - Het productieproces werd geoptimaliseerd zodat het aantal *starts-en stops* daalde en hierdoor daalde onze *waste*.

5S-systeem

Om onze ambities te verwezenlijken, richten we ons op het **maximaliseren van afvalreductie** in productie. Zo hebben we **membraanpompen** geïnstalleerd tussen de aanmaakmachines en afvullijnen om verspilling van saus te verminderen. Daarnaast zetten we in op het voorkomen van non-conformiteiten, onder andere door het gebruik van **inline viscositeitsmetingen**. We onderzoeken de mogelijkheid om de **emmers** die gebruikt worden voor het afwegen van ingrediënten te **hergebruiken**, na industriële reiniging door een externe partner.

manna

